

Mirella Freni

A

1. **Georg Friedrich Händel**
ALCINA
„Chi m'insegna il caro padre?“
/Oberto/
Londýnský symfonický orchester
London Symphony Orchestra
Richard Bonyng
© 1962 3:00
  2. **Georg Friedrich Händel**
ALCINA
„Barbara, io ben lo so“
/Oberto/
Londýnský symfonický orchester
London Symphony Orchestra
Richard Bonyng
© 1962 1:31
  3. **Gioacchino Rossini**
VILIAM TELL / GUGLIELMO TELL
„S'allontanano alfine ... Selva opaca, deserta brughiera“
Národná filharmónia
National Philharmonic Orchestra
Riccardo Chailly
© 1980 9:03
  4. **Giuseppe Verdi**
FALSTAFF
„Sul fil d'un soffio etesio“
/Nannetta/
Taliansky operný orchester a zbor RCA
RCA Italiana Opera Orchestra and Chorus
Sir Georg Solti
© 1967 3:51
  5. **Vincenzo Bellini**
BIANCA A FERNANDO / BIANCA E FERNANDO
„Ove son? Che m'avvenne? ... Sorgi, o padre“
/Bianca, Eloisa/
Renata Scotto / Eloisa/
Národná filharmónia
National Philharmonic Orchestra
Leone Magiera
© 1980 11:50
- B
1. **Ruggiero Leoncavallo**
KOMEDIANTI / I PAGLIACCI
„Qual fiamma avea nel guardo! ... Stridono lassù“
/Nedda/
Národná filharmónia
National Philharmonic Orchestra
Giuseppe Patané
© 1978 5:09
  2. **Giacomo Puccini**
BOHÉMA / LA BOHÈME
„Sì, mi chiamano Mimì“
/Mimì, Rodolfo/
Luciano Pavarotti / Rodolfo/
Berlínski filharmonici
Berliner Philharmoniker
Herbert von Karajan
© 1973 5:15
  3. **Giacomo Puccini**
BOHÉMA / LA BOHÈME
„Donde lieta usci“
/Mimì/
Berlínski filharmonici
Berliner Philharmoniker
Herbert von Karajan
© 1973 3:22
  4. **Giacomo Puccini**
TOSCA
„Vissi d'arte“
/Tosca/
Národná filharmónia
National Philharmonic Orchestra
Nicola Rescigno
© 1979 3:12
  5. **Giacomo Puccini**
MADAMA BUTTERFLY
„Un bel dì“
Viedenský filharmonici
Wiener Philharmoniker
Herbert von Karajan
© 1974 4:32
  6. **Giacomo Puccini**
MADAMA BUTTERFLY
„Come una mosca prigioniera ... Con onor more“
/Butterfly, Suzuki, Pinkerton /
Christa Ludwig / Suzuki /
Luciano Pavarotti / Pinkerton /
Viedenský filharmonici
Wiener Philharmoniker
Herbert von Karajan
© 1974 8:23

Na javisku rodnej Modeny debutovala Mirella Freniová v roku 1955 v úlohe Micaely v Bizetovej opere Carmen. O dva roky neskôr vyhrala súťaž mladých operných spevákov vo Vercelli. V jej umeleckej biografii sa začína desaťročie úspešného dobývania svetových operných javísk.

- 1959 – úspechy v Palerme /Micaela v Carmen/, na Holland festivale /Fiordiligi v Così fan tutte/, v neapolskom San Carlo /Antónia v Hoffmanových poviedkach/, jednosezónne angažmán v holandskej opere v Amsterdame a Haagu.
- 1960 – „udalosť“ v rámci operných produkcií na festivale vo Wiesbadene /Liu v Turandot/, debut na anglickom festivale v Glyndebourne /Zerlina v Donovi Giovannim/.
- 1961 – debut v londýnskej Covent Garden v Zeffirelliho inscenácii Verdiho Falstaffa /Nannetta/.
- 1962 – debut v milánskej Scale /Nannetta/, senzácia v rímskej opere /Liu/, účasť na otváracom predstavení neapolskej sezóny po boku „velikánov“ povojnovej opery – Tebaldiovej a Gobbiho /Nannetta/.
- 1963 – historické naštudovanie Mimì z Pucciniho Bohémy v Scale /Karajan, Zeffirelli/, viedenský debut v prenesenej milánskej inscenácii, americký debut v Chicagu /Margaréta v Gounodovej opere Faust a Margaréta/, Suzel v premiére Mascagniho opery Iris na otváracom predstavení sezóny v Scale.
- 1964 – neúspešná Traviata v Scale /Violetta/.
- 1965 – mimoriadne úspešný debut vo veronskej Aréne /Micaela/, debut v newyorskej Metropolitnej opere /Mimì/.
- 1966 – debut na festivale v Salzburgu /Micaela/.

Mirella Freniová spolupracuje v týchto rokoch predovšetkým s Herbertom von Karajanom, ktorý bol v Scale „krstným otcom“ jej triumfov /Mimì/ i prehier /Violetta/. Karajan stojí aj v pozadí hlasového vývoja umelkyne, ktorá si v repertoári síce naďalej ponecháva svoje najúspešnejšie partie z odboru lyrického sopránu a subrety, ale v priebehu sedemdesiatych rokov úspešne atakuje aj expresívnejšie party mladodramatického sopránu. Na začiatku tejto novej etapy stojí salzburská Desdemona v Karajanovom naštudovaní Verdiho Othella /1970/.

Mirella Freniová je už takmer desať rokov prvou dámou svetovej opery i napriek tomu, že zostala v podstate lyrickým sopránom povahou vokálneho materiálu i jeho najvlastnejším výrazovým obsahom. Ani dnes nechýba jej sopránu sladkosť zvuku, dievčenská neha a strieborné zvenenie vysokej tessitúry. Tieto kvality sú znásobené nadpriemernou muzikalitou, interpretačnou inteligenciou a v neposlednom rade aj čarom javiskovej osobnosti. Historický prínos prvého desaťročia svojej umeleckej činnosti nepoprela, len rozšírila záber svojich možností. K jej profilovým úlohám patria šibalské, pravým južným temperamentom prežiarené mozartovské plebejky /Zerlina z Dona Giovanniho, Zuzanka z Figarovej svadby/, zasnívaná Elvíra z Puritánov, koketná Adina z Nápoja lásky, detsky oddaná Liu z Turandot – Margaréta z Fausta a Margaréty, Júlia z Gounodovho operného prepisu príbehu veronských milencov, Micaela z Carmen, Manon z Massenetovej opery a samozrejme aj Pucciniho Mimì z Bohémy, ktorú v súčasnosti spieva rovnako očarujúco, len vari výrazovo ešte bohatejšie ako v rokoch svojich začiatkov. Už prvý raz ju spievala v Bologni za Victoriu de los Angeles a na prelome päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch ňou nadchla i holandské obecenstvo, neskôr Scalu, Bolšoj teatr i Chicago. S Mimì debutovala vo Viedni i v Metropolitnej opere. Spievala ju v klasických inscenáciách lokalizovaných do posledného prelomu storočí, zaznamenala ju na štyri operné komplety /s Nicolaiom Geddrom, Giannim Raimondim a dvakrát s Lucianom Pavarottim v úlohe Rudolfa/. Mirella Freniová sa opäť zaskvela ako Mimì na salzburskom veľkonočnom festivale v roku 1975 a celkom nedávno i v sérii viedenských predstavení /1985-86/. Od konca sedemdesiatych rokov ju obzvlášť často spieva spolu s Petrom Dvorským v postave Rudolfa. Oprávnenosť dávnejšieho konštatovania opernej kritiky, že Freniovej Mimì je „Mimì storočia“, sa s pribúdajúcimi rokmi prehĺbuje.

Freniová je historickým pojmom. Prítom ešte stále nedosiahla všetko, čo sopranistky v priebehu vývoja môžu obsiahnuť. Nie je jej vlastná dramatická koloratúra tragických oper Rossiniho, Belliniho a Donizettiho. Prenechala ju svojim kolegyniam Sutherlandovej a Caballéovej. Po neúspechu v Traviate sa len pomaly približovala k Verdimu. Keď v roku 1970 dospievala na salzburskom predstavení Othella Desdemoninu modlitbu, zostala bez potlesku. Tak hlboko strhla a dojala! Potom prišla Maria Boccanegra z opery Simone Boccanegra v Strehle-rovej milánskej inscenácii /1971/, salzburská Alžbeta z Valois z Dona Carlosa /1975/, Aida z rovnomennej opery a Elvíra z posledného milánskeho naštudovania Ernaniho. Aj k exponovanejším partom operného verizmu pristupovala s rozvahou. V súčasnosti sa pristavila pri Manon Lescaut v Pucciniho rovnomennej opere, v roku 1978 podpísala operný komplet Tosky. Vo vrcholnom období zrelosti a rozkvetu tvorivých síl, ktoré dokumentuje i prítomná profilová platňa, sa Mirella Freniová predstavila v Bratislave v decembri 1984 v Čajkovského Eugenovovi Oneginovi v úlohe Tatiany spolu s Petrom Dvorským.

Manufactured under licence of DECCA INTERNATIONAL, London.
Vyrobené v ČSSR v licencii firmy DECCA INTERNATIONAL, Londýn.
Editor: Oľga Španková
Notes © Jaroslav Blaho
Cover photo © : UNITEL
© 1983 The Decca Record Company Limited, London
OPUS, n.p., Dunajská 18, Bratislava – ČSSR
Exported by Slovart, Bratislava
Printed by Grafobal, n.p., Skalica
Made in Czechoslovakia

OPUS

Stereo 9116 1826

Kčs 60,-